

شرکتهای تضامنی

نحوه تشکیل شرکت تضامنی

مثال: آقای حمید و امیر در تاریخ ۱۳۸۲/۶/۳۱ قصد شریک شدن و تأسیس یک شرکت تضامنی را دارند، از این جهت دارانیهای خود را برای شروع این شرکت گردآوری می کنند دارانیهای آنها به شرح زیر است:

آورده امیر	آورده حمید	
۵,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	وجوه نقد
	۷۰,۰۰۰	موجودی کالا
	۳۰,۰۰۰	حسابهای دریافتی
	۴۵۰,۰۰۰	تجهیزات کامپیوتری
۱۰۰,۰۰۰		نرم افزار کامپیوتری
	(۸۵,۰۰۰)	حسابهای پرداختی
	(۵,۰۰۰)	ذخیره مطالبات مشکوک الوصول
<u>۱۰۵,۰۰۰</u>	<u>۴۷۰,۰۰۰</u>	سرمایه = دارائی - بدهی

حال باید سرمایه آنها برای تشکیل شرکت ثبت در دفتر شود و ترازنامه اول دوره گرفته شود

ثبت حسابداری: (مبالغ به هزار ریال میباشد)

	۱۰,۰۰۰	وجوه نقد
	۳۰,۰۰۰	حسابهای دریافتی
	۷۰,۰۰۰	موجودی کالا
	۴۵۰,۰۰۰	تجهیزات کامپیوتری
۸۵,۰۰۰		حسابهای پرداختی
۵,۰۰۰		ذخیره مطالبات مشکوک الوصول
۴۷۰,۰۰۰		سرمایه حمید

بابت ثبت سرمایه گذاری حمید در شرکت تضامنی

	۵,۰۰۰	وجوه نقد
	۱۰۰,۰۰۰	نرم افزار کامپیوتری
۱۰۵,۰۰۰		سرمایه امیر

بابت ثبت سرمایه گذاری امیر در شرکت تضامنی

ترازنامه اول دوره

شرکت تضامنی حمید وامیر

ترازنامه

تاریخ ۱۳۸۲/۶/۳۱

	بدهیهای جاری :		دارائیهایی جاری :
۸۵,۰۰۰	حسابهای پرداختی	۱۵,۰۰۰	وجوه نقد
			حسابهای دریافتی ۳۰,۰۰۰
			کسرمی شود: (۵,۰۰۰)
			ذخیره م م
		۲۵,۰۰۰	جمع :
		<u>۷۰,۰۰۰</u>	موجودی کالا
		۱۱۰,۰۰۰	جمع دارائیهایی جاری :
	سرمایه :		دارائیهایی ثابت (غیر جاری):
۴۷۰,۰۰۰	سرمایه حمید	۴۵۰,۰۰۰	تجهیزات کامپیوتری
<u>۱۰۵,۰۰۰</u>	سرمایه امیر	<u>۱۰۰,۰۰۰</u>	نرم افزار کامپیوتری
<u>۵۷۵,۰۰۰</u>	جمع سرمایه ها:	<u>۵۵۰,۰۰۰</u>	جمع دارائیهایی غیر جاری :
<u>۶۶۰,۰۰۰</u>	جمع کل بدهی و سرمایه:	<u>۶۶۰,۰۰۰</u>	جمع کل دارائیهایی:

نحوه تقسیم سود و زیان شرکت تضامنی

۱- تقسیم سود و زیان به نسبت سرمایه شرکاء :

در صورتی که نحوه تقسیم سود و زیان در شرکت نامه مسکوت مانده باشد ، بر اساس قانون تجارت ایران ، سود و زیان به نسبت سرمایه هریک از شرکاء بین آنها تقسیم می شود.(مبالغ به هزار ریال می باشد)

مثال :حسین و محسن یک شرکت تضامنی تشکیل داده و در آن به ترتیب ۱۲۰,۰۰۰ و ۴۰,۰۰۰ (جمعاً ۱۶۰,۰۰۰) سرمایه گذاری نموده اند اگر سود ویژه شرکت در اول سال ۹۰,۰۰۰ باشد و در اساسنامه نحوه تقسیم سود و زیان مسکوت مانده باشد . سهم سود هر یک از شرکاء چه مبلغ می باشد؟

$$\text{سهم حسین} = ۹۰,۰۰۰ \times ۷۵\% = ۶۷,۵۰۰$$

$$\text{سهم محسن} = ۹۰,۰۰۰ \times ۲۵\% = ۲۲,۵۰۰$$

۲- تقسیم سود و زیان به نسبت ثابت :

چنانچه در مثال قبل نسبت تقسیم سود و زیان بین حسین و محسن در شرکت نامه به ترتیب $\frac{2}{3}$ و $\frac{1}{3}$ عنوان شده باشد ، سهم سود هر یک از شرکاء و نسبت آن به شرح زیر می باشد.

$$\text{سهم حسین} = 90,000 \times \frac{2}{3} = 60,000$$

$$\text{سهم محسن} = 90,000 \times \frac{1}{3} = 30,000$$

ثبت سود و زیان به سرمایه :

حساب خلاصه سود و زیان ۹۰,۰۰۰

۶۰,۰۰۰ سرمایه حسین

۳۰,۰۰۰ سرمایه محسن

بابت ثبت اختصاص سود ویژه در حساب سرمایه گذاران

چنانچه به جای سود ، مبلغ ۹۰,۰۰۰ زیان حاصل شده باشد ثبت آن به شرح زیر خواهد بود :

۶۰,۰۰۰ سرمایه حسین

۳۰,۰۰۰ سرمایه محسن

حساب خلاصه سود و زیان ۹۰,۰۰۰

بابت ثبت اختصاص زیان ویژه به حساب سرمایه گذاران

۳- تقسیم سود و زیان به نسبت سرمایه و خدمات شرکاء :

گاهی اوقات ممکن است یک شریک باتجربه تر و اثربخش تر در سودآوری ، بدون توجه به میزان سهم الشرکه ، سهم سود بیشتری را طلب نماید .

مثال : در مثال ابتدائي حسين و محسن چنانچه در اساسنامه قيد شود ۵۰,۰۰۰ از سود ويژه به نسبت سرمايه و ۲۶,۰۰۰ از سود بر مبناي خدمات انجام شده توسط شرکاء به ترتيب حسين ۱۰,۰۰۰ و محسن ۱۶,۰۰۰ و باقيمانده سود به مبلغ ۱۴,۰۰۰ نسبت مساوي بين شرکاء تقسيم شود . مطلوب است محاسبه سهم سود هر یک از شرکاء و ثبت آن در دفتر روزنامه .

مبلغ سود	سهم سود حسين	سهم سود محسن
۵۰,۰۰۰	$۵۰,۰۰۰ \times ۷۵\% = ۳۷,۵۰۰$	$۵۰,۰۰۰ \times ۲۵\% = ۱۲,۵۰۰$
۲۶,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۶,۰۰۰
۱۴,۰۰۰	۷,۰۰۰	۷,۰۰۰
<u>۹۰,۰۰۰</u>	<u>۵۴,۵۰۰</u>	<u>۳۵,۵۰۰</u>

ثبت : حساب خلاصه سود و زيان ۹۰,۰۰۰

۵۴,۵۰۰ سرمايه حسين

۳۵,۵۰۰ سرمايه محسن

بابت ثبت اختصاص سود ويژه به شرکاء

۴- تقسيم سود و زيان بر اساس حقوق و بهره :

ممکن است سود شرکاء در یک شرکت تضامني بر اساس حقوق هر یک از شرکاء و بهره سرمايه آنها(سهم الشركه) بين آنها تقسيم گردد.

مثال : در مثال ابتدائي بر اساس شرکت نامه حقوق سالانه حسين ۱۰,۰۰۰ و محسن ۱۵,۰۰۰ به آنها اختصاص يافته است ، پس از اختصاص حقوق به مانده سرمايه هريک از شرکاء بهره اي معادل ۱۰٪ تعلق مي گيرد و باقيمانده سود به نسبت تساوي بين شرکاء تقسيم مي شود .

در اين صورت نحوه محاسبه بشرح زير خواهد بود:

مبلغ سود	سهم سود حسين	سهم سود محسن
۲۵,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰
۱۶,۰۰۰	$۱۲۰,۰۰۰ \times ۱۰\% = ۱۲,۰۰۰$	$۴۰,۰۰۰ \times ۱۰\% = ۴,۰۰۰$
۴۹,۰۰۰	۲۴,۵۰۰	۲۴,۵۰۰
<u>۹۰,۰۰۰</u>	<u>۴۶,۵۰۰</u>	<u>۴۳,۵۰۰</u>

ثبت : حساب خلاصه سود و زيان ۹۰,۰۰۰

۴۶,۵۰۰ سرمايه حسين

۴۳,۵۰۰ سرمايه محسن

بابت ثبت اختصاص سود ويژه به شرکاء

مثالی دیگر : حسین و محسن یک شرکت تضامنی تشکیل داده اند و در آن به ترتیب ۱۲۰,۰۰۰ و ۴۰,۰۰۰ سرمایه گذاری کرده اند، اگر سود ویژه در اولین سال ۴۰,۰۰۰ باشد و بر اساس شرکت نامه حقوق سالانه حسین ۱۰,۰۰۰ و محسن ۱۵,۰۰۰ باشد و پس از آن به مانده سرمایه هر یک از شرکاء بهره ای معادل ۱۰٪ تعلق بگیرد و تنه سود به نسبت مساوی بین آنها تقسیم شود ، مطلوب است محاسبه سود ویژه برای هر یک از شرکاء

سود	سهم سود حسین	سهم سود محسن
۲۵,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰
۱۶,۰۰۰	$۱۲۰,۰۰۰ \times 10\% = ۱۲,۰۰۰$	$۴۰,۰۰۰ \times 10\% = ۴,۰۰۰$
(۱,۰۰۰)	(۵۰۰)	(۵۰۰)
<u>۴۰,۰۰۰</u>	<u>۲۱,۵۰۰</u>	<u>۱۸,۵۰۰</u>

برداشت سرمایه

برداشت هر یک از شرکاء برای تأمین هزینه های زندگی مجاز در حساب برداشت هر یک از شرکاء ثبت می گردد. مثلاً چنانچه در مثال قبل حسین در سال ۳۰,۰۰۰ و محسن ۲۰,۰۰۰ برداشت نمایند حساب سرمایه برداشت آنها به شرح زیر خواهد بود :

برداشت حسین	۳۰,۰۰۰
برداشت محسن	۲۰,۰۰۰
وجوه نقد	۵۰,۰۰۰
بابت برداشت هر یک از شرکاء	

سرمایه محسن	سرمایه حسین	برداشت حسین	برداشت محسن
۴۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰
۱۸,۵۰۰	۲۱,۵۰۰		

در نهایت مانده حساب برداشت در پایان سال به حساب سرمایه منتقل می گردد.

ورود شریک

(کلیه مبالغ به هزار ریال می باشد)

شرکت تضامنی تازمانی که شرکایش در واحد تجاری باقی هستند دوام دارد ، پذیرش یک شریک جدید و یا خروج یکی از شرکاء موجود موجب انحلال شرکت تضامنی و شکل گیری یک شرکت تضامنی جدید و با همان نام قبلی می گردد.

۱ - ورود شریک جدید از طریق خرید سرمایه شرکاء قدیم :

مثال : حسین و محسن شرکاء شرکت تضامنی حسین و محسن هستند و وضعیت شرکت آنها به قرار زیر می باشد

ترازنامه شرکت

۱۱۰,۰۰۰	جمع بدهیها :	۱۰۰,۰۰۰	وجوه نقد
۱۲۰,۰۰۰	سرمایه حسین	۲۲۰,۰۰۰	سایر دارائیهها :
۹۰,۰۰۰	سرمایه محسن		
<u>۳۲۰,۰۰۰</u>	جمع بدهی و سرمایه	<u>۳۲۰,۰۰۰</u>	جمع کل دارائیهها:

با توجه به موفقیت و سودآوری تجارت آنها حسن پیشنهاد می نماید که سرمایه حسین در شرکت را به مبلغ ۱۵۰,۰۰۰ از وی خریداری کند ضمن موافقت محسن ، حسین از شرکت خارج و حسن به عنوان شریک جدید پذیرفته می شود .

مطلوب است ثبت انتقال سرمایه؛

ثبت :

سرمایه حسین ۱۲۰,۰۰۰

سرمایه حسن ۱۲۰,۰۰۰

بابت انتقال سرمایه حسین به حسن

۲ - ورود شریک جدید از طریق سرمایه گذاری در شرکت :

راه دیگر برای ورود شریک جدید، سرمایه گذاری در شرکت به جای خرید سرمایه شرکاء موجود می باشد .

مثال : در مثال قبل فرض کنید حسن پیشنهاد می نماید با سرمایه گذاری زمین به ارزش ۵۰,۰۰۰ و وجه نقد ۷۰,۰۰۰ وارد شرکت جدید شده و صاحب ۳۶٪ سهام گردد. در این صورت ثبت سرمایه گذاری حسن و ترازنامه جدید آنها به شرح زیر خواهد بود؛

ثبت :

زمین	۵۰,۰۰۰
وجوه نقد	۷۰,۰۰۰
سرمایه حسن	۱۲۰,۰۰۰

بابت ورود شریک جدید در شرکت

ترازنامه :

وجوه نقد	۱۷۰,۰۰۰	جمع بدهیها :	۱۱۰,۰۰۰
زمین	۵۰,۰۰۰	سرمایه حسین	۱۲۰,۰۰۰
سایر داراییها :	۲۲۰,۰۰۰	سرمایه محسن	۹۰,۰۰۰
		سرمایه حسن	۱۲۰,۰۰۰
جمع کل داراییها :	۴۴۰,۰۰۰	جمع بدهی و سرمایه	۴۴۰,۰۰۰

$$\text{سهام حسن} = ۳۶\% = ۱۰۰ \times ۳۳۰,۰۰۰ \div ۱۲۰,۰۰۰$$

۳ - ورود شریک جدید از طریق سرمایه گذاری در شرکت و اختصاص پاداش به شرکاء قدیم :

چنانچه یک شرکت تضامنی در وضعیت سودآوری خوبی باشد ممکن است شرکاء برای ورود یک فرد به شرکت از وی مبلغ بیشتری طلب می نمایند.

مثال : در مسأله اول فرض کنید که حسین و محسن بطور یکسان در سود و زیان شرکت سهام هستند در این زمان شرکاء توافق می نمایند که حسن با سرمایه گذاری ۱۰۰,۰۰۰ در شرکت به ازای ۲۵٪ سرمایه شریک شود ، در این صورت ثبت سرمایه گذاری حسن و ترازنامه شرکت به شرح زیر است ؛

$$\text{سرمایه شرکت قبل از ورود حسن} = ۲۱۰,۰۰۰ = ۹۰,۰۰۰ + ۱۲۰,۰۰۰$$

$$\text{سرمایه جدید شرکت} = ۳۱۰,۰۰۰ = ۱۰۰,۰۰۰ + ۲۱۰,۰۰۰$$

$$\text{سهام سرمایه حسن} = ۷۷,۵۰۰ = ۳۱۰,۰۰۰ \times ۲۵\%$$

$$\text{اضافه شدن به سهم حسین و محسن هر نفر} = ۱۱,۲۵۰ = ۲۲,۵۰۰ \div ۲ = ۱۰۰,۰۰۰ - ۷۷,۵۰۰$$

$$\text{ثبت : وجوه نقد} = ۱۰۰,۰۰۰$$

$$\text{سرمایه حسن} = ۷۷,۵۰۰$$

$$\text{سرمایه حسین} = ۱۱,۲۵۰$$

سرمایه محسن

۱۱,۲۵۰

ترازنامه شرکت

۱۱۰,۰۰۰	جمع بدهیها :	۲۰۰,۰۰۰	وجوه نقد
۱۳۱,۲۵۰	سرمایه حسین		
۱۰۱,۲۵۰	سرمایه محسن	۲۲۰,۰۰۰	سایر دارائیهها :
۷۷,۵۰۰	سرمایه حسن		
<u>۴۲۰,۰۰۰</u>	جمع بدهی و سرمایه	<u>۴۲۰,۰۰۰</u>	جمع کل دارائیهها :

۴ - ورود شریک جدید از طریق سرمایه گذاری و اختصاص پاداش به شریک جدید :

در مواقعی که یک شریک جدید سرشناس و معروف وارد شرکت گردیده نسبت به آنچه آورده (وجوه نقد و دارائی) درصد بیشتری از سهام را تملک گردد ، مازاد ارزش سهام انتقالی به غیر نسبت به وجه پرداختی از سهم الشرکه شرکای قدیم کم می شود.

درمثال اول فرض کنید که آقای حسن با سرمایه گذاری نقدي ۶۰,۰۰۰ وارد شرکت گردیده و مالک ۱/۳ از سرمایه شرکت شود و چنانچه نسبت تقسیم سود و زیان بین حسین و محسن به ترتیب ۲/۳ و ۱/۳ باشد، محاسبه و ثبت سرمایه حسن در شرکت جدید و ترازنامه آن به شرح زیر خواهد بود:

محاسبه :

$$۱۲۰,۰۰۰ + ۹۰,۰۰۰ = ۲۱۰,۰۰۰ = \text{سرمایه شرکت قبل از ورود حسن}$$

$$۲۱۰,۰۰۰ + ۶۰,۰۰۰ = ۲۷۰,۰۰۰ = \text{سرمایه جدید شرکت}$$

$$۲۷۰,۰۰۰ \times ۱/۳ = ۹۰,۰۰۰ = \text{سهم سرمایه حسن}$$

$$۹۰,۰۰۰ - ۶۰,۰۰۰ = ۳۰,۰۰۰ \text{ تأمین کسری سرمایه توسط حسین و محسن}$$

$$۳۰,۰۰۰ \times ۲/۳ = ۲۰,۰۰۰ \text{ کسر می شود از سرمایه حسین}$$

$$۳۰,۰۰۰ \times ۱/۳ = ۱۰,۰۰۰ \text{ کسر می شود از سرمایه محسن}$$

ثبت :

۶۰,۰۰۰	وجوه نقد
۲۰,۰۰۰	سرمایه حسین
۱۰,۰۰۰	سرمایه محسن
۹۰,۰۰۰	سرمایه حسن

بابت ورود شریک جدید و اختصاص ۱/۳ از سهام شرکت به وی

خروج شریک

خروج شریک به سه طریق امکان پذیر می باشد

(۱) خروج شریک به ارزش دفتری سهام :

(کلیه مبالغ به هزار ریال می باشد)

به هنگام خروج یک شریک و تصفیه سرمایه وی موارد زیر می بایستی انجام گیرد .

الف – تسهیم سود و زیان مدت فعالیت و ثبت آن در حساب سرمایه شرکاء .

ب – تعدیل مانده دفتری اموال و موجودیهای شرکت به قیمت روز آنها و انتقال مابه التفاوت قیمت ارزیابی و دفتری به حساب شرکاء .

ج – پرداخت سهم شرکت شریک خارج شده بر اساس سرمایه جدید وی .

مثال : حسن ، یکی از شرکاء شرکت تضامنی حسین و محسن و حسن در ۸۲/۷/۱ قصد خروج از شرکت را دارد از شرکت خارج شود در تاریخ فوق ترانزنامه شرکت به شرح زیر می باشد و سود ناویژه ۶ ماهه که طبق شرکت نامه به نسبت سهم شرکت تقسیم می گردد ، مبلغ ۸۰,۰۰۰ می باشد.

ترانزنامه

تاریخ ۸۲/۷/۱

۵۰,۰۰۰	جمع بدهیها :	۲۰۰,۰۰۰	وجوه نقد
۱۵۰,۰۰۰	سرمایه حسین	۱۰۰,۰۰۰	موجودی کالا
۹۰,۰۰۰	سرمایه محسن	۵۰,۰۰۰	زمین
۶۰,۰۰۰	سرمایه حسن	۸۰,۰۰۰	ساختمان
۸۰,۰۰۰	سود ناویژه ۶ ماهه		
۴۳۰,۰۰۰	جمع بدهی و سرمایه	۴۳۰,۰۰۰	جمع کل داراییها :

ارزیاب مستقل موجودی کالای شرکت را ۸۵,۰۰۰ و زمین را ۷۸,۰۰۰ و ساختمان را ۸۰,۰۰۰ ارزیابی نموده است مطلوب است ثبت حسابداری خروج حسن به ارزش دفتری سرمایه وی .

الف _ محاسبه و ثبت سود و زیان ۶ ماهه

۳۰۰,۰۰۰	کل سرمایه شرکت
$150,000 \div 300,000 \times 100 = 50\%$	سهم حسین
$90,000 \div 300,000 \times 100 = 30\%$	سهم محسن
$60,000 \div 300,000 \times 100 = 20\%$	سهم حسن

ثبت :

۸۰,۰۰۰	حساب خلاصه سود و زیان
۴۰,۰۰۰	سرمایه حسین (۸۰,۰۰۰ × ۵۰٪)

۲۴,۰۰۰	سرمایه محسن (۳۰٪ × ۸۰,۰۰۰)
۱۶,۰۰۰	سرمایه حسن (۲۰٪ × ۸۰,۰۰۰)

بابت تقسیم سود ویژه به حساب سرمایه داران به نسبت سهام

ب _ محاسبه تفاوت ارزش دفتری و بازار داراییها

شرح دارایی	ارزش دفتری	ارزش بازار
موجودی کالا:	۱۰۰,۰۰۰	۸۵,۰۰۰
زمین:	۵۰,۰۰۰	۷۸,۰۰۰
ساختمان:	۸۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰
جمع	۲۳۰,۰۰۰	۲۴۳,۰۰۰

تفاوت میان ارزش بازار و ارزش دفتری : $۲۴۳,۰۰۰ - ۲۳۰,۰۰۰ = ۱۳,۰۰۰$

ثبت :

۲۸,۰۰۰	زمین (۷۸,۰۰۰ - ۵۰,۰۰۰)
۱۵,۰۰۰	موجودی کالا (۱۰۰,۰۰۰ - ۸۵,۰۰۰)
۶,۵۰۰	سرمایه حسین (۵۰٪ × ۱۳,۰۰۰)
۳,۹۰۰	سرمایه محسن (۳۰٪ × ۱۳,۰۰۰)
۲,۶۰۰	سرمایه حسن (۲۰٪ × ۱۳,۰۰۰)

بابت ثبت تفاوت ارزیابی داراییها و تقسیم آن به نسبت بین شرکاء

سرمایه محسن		سرمایه حسین		سرمایه حسن	
۹۰,۰۰۰		۱۵۰,۰۰۰		۶۰,۰۰۰	
۲۴,۰۰۰		۴۰,۰۰۰		۱۶,۰۰۰	
۳,۹۰۰		۶,۵۰۰		۲,۶۰۰	
۱۱۷,۹۰۰		۱۹۶,۵۰۰		۷۸,۶۰۰	

ترازنامه جدید شرکت

تاریخ ۸۲/۷/۱

۵۰,۰۰۰	جمع بدهیها :	۲۰۰,۰۰۰	وجوه نقد
۱۹۶,۵۰۰	سرمایه حسین	۸۵,۰۰۰	موجودی کالا
۱۱۷,۹۰۰	سرمایه محسن	۷۸,۰۰۰	زمین

۷۸,۶۰۰	سرمایه حسن	۸۰,۰۰۰	ساختمان
۴۴۳,۰۰۰	جمع بدهی و سرمایه	۴۴۳,۰۰۰	جمع کل داراییها :

ثبت خروج حسن :

۷۸,۶۰۰	سرمایه حسن	
۷۸,۶۰۰	وجوه نقد	
		بابت ثبت خروج حسن از شرکت

۲) خروج شریک از شرکت بامبلغی کمتر از ارزش دفتری سرمایه ؛

به هنگام خروج یک شریک از شرکت و دریافت سهم شرکت خود به مبلغی کمتر از ارزش دفتری می بایستی مواردی به شرح زیر انجام گردد:

الف - تسهیم سود مدت فعالیت به حساب سرمایه شرکاء.

ب - تعدیل مانده دفتری اموال و موجودیهای شرکت به قیمت روز آنها و انتقال مابه التفاوت قیمت ارزیابی و دفتری به حساب شرکاء .

ج - پرداخت مبلغ توافق شده به شریک خارج شده .

د - اضافه نمودن مابه التفاوت وجه پرداختی به شریک خارج شده ، نسبت به سرمایه شرکاء باقیمانده .

مثال : در مثال قبل فرض کنید آقای حسن حاضر به خروج از شرکت در ازای دریافت مبلغ ۶۶,۰۰۰ وجه نقد باشد چنانچه در توافق جدید حسین و محسن در تشکیل یک شرکت تضامنی جدید توافق کرده باشند که تقسیم سود و زیان به نسبت ۲/۳ و ۱/۳ باشد در این صورت ثبت خروج حسن از شرکت به قرار زیر می باشد . با توجه به این نکته که در مثال قبل سرمایه حسن پس از تقسیم سود و تعدیلات ۷۸,۶۰۰ شده که مبلغ ۶۶,۰۰۰ آنرا گرفته و از شرکت خارج شود.

ثبت خروج حسن :

۷۸,۶۰۰	سرمایه حسن	
۶۶,۰۰۰	وجوه نقد	
۸,۴۰۰	سرمایه حسین $(۱۲,۶۰۰ \times ۲/۳)$	
۴,۲۰۰	سرمایه محسن $(۱۲,۶۰۰ \times ۱/۳)$	

بابت ثبت خروج حسن از شرکت و دریافت مبلغ توافق شده

۳) خروج شریک از شرکت با مبلغی بیشتر از ارزش دفتری سرمایه ؛

به هنگام خروج يك شريك از شركت و دريافت سهم الشركه خود به مبلغی بیشتر از ارزش دفتری می بایستی مواردی به شرح زیر انجام گردد:

الف – تسهیم سود مدت فعالیت به حساب سرمایه شرکاء.

ب – تعدیل مانده دفتری اموال و موجودیهای شرکت به قیمت روز آنها و انتقال مابه التفاوت قیمت ارزیابی و دفتری به حساب شرکاء .

ج – پرداخت مبلغ توافق شده به شريك خارج شده .

د – کسر نمودن مابه التفاوت وجه پرداختی به شريك خارج شده ، نسبت به سرمایه شرکاء باقیمانده .

مثال : چنانچه در مثال قبلی ذکر شد فرض کنید شرکاء برای تشویق خروج حسن حاضر شوند سهم ویرا به مبلغ ۱۰۲,۰۰۰ ریال خریداری کنند در این صورت ثبت خروج حسن به شرح زیر خواهد بود . باتوجه به تسهیم سود و زیان به نسبتی که قبلاً ذکر گردید.

ثبت خروج حسن :

سرمایه حسن	۷۸,۶۰۰
سرمایه حسین $(۲۳,۴۰۰ \times ۲/۳)$	۱۵,۶۰۰
سرمایه محسن $(۲۳,۴۰۰ \times ۱/۳)$	۷,۸۰۰
وجه نقد	۱۰۲,۰۰۰

بابت خروج حسن از شرکت و دریافت مبلغ توافق شده

فوت شريك

در صورت فوت یکی از شرکاء مراحل بشرح زیر می بایستی صورت پذیرد.

الف – سود و زیان ویژه تا روز برای بخشی از سال تا روز فوت محاسبه گردد.

ب – بستن حساب سود و زیان به حساب شرکاء .

ج – تسویه با وارث شريك فوت شده بر مبنای شرکت نامه .

د – ثبت خروج شريك فوت شده در دفاتر .

تسویه شرکت تضامنی

تسویه شرکت تضامنی به هر دلیل شامل انجام چهار اقدام اساسی به شرح زیر می باشد: (کلیه مبالغ به هزار ریال می باشد)

- ۱- فروش دارائیها و اختصاص سود یا زیان حاصل از فروش به سرمایه شرکاء و بر مبنای سهم آنان .
- ۲- پرداخت بدهیهای شرکت تضامنی .
- ۳- وصول طلبهای شرکت از بدهکاران .
- ۴- توزیع وجوه نقد باقیمانده بین شرکاء بر مبنای مانده سرمایه آنان .

مثال : پویا و جاهد و کوشا به نسبت $\frac{3}{5}$ و $\frac{1}{5}$ و $\frac{1}{5}$ دارای سهم می باشند . تراز گرفته شده یه شرح زیر است :

ترازنامه شرکت تضامنی پویا و شرکاء

تاریخ x/x/x

۳۰,۰۰۰	جمع بدهیها	۱۰,۰۰۰	وجوه نقد
:			
۴۰,۰۰۰	سرمایه پویا	۹۰,۰۰۰	دارائیهای غیر نقدی
۲۰,۰۰۰	سرمایه جاهد		
۱۰,۰۰۰	سرمایه کوشا		
<u>۱۰۰,۰۰۰</u>	جمع بدهی و سرمایه	<u>۱۰۰,۰۰۰</u>	جمع کل دارائیها

الف - فروش دارائیها به سود :

دارائیهای را که به مبلغ ۹۰,۰۰۰ ارزش دفتری دارد را به مبلغ ۱۵۰,۰۰۰ بفروش می رسانند.

$$150,000 - 90,000 = 60,000 \text{ سود حاصل از فروش دارائیها}$$

ثبت فروش دارائیها :

۱۵۰,۰۰۰	وجوه نقد
۹۰,۰۰۰	دارائیهای غیر نقدی
۳۶,۰۰۰	سرمایه پویا ($60,000 \times 60\%$)
۱۲,۰۰۰	سرمایه جاهد ($60,000 \times 20\%$)
۱۲,۰۰۰	سرمایه کوشا ($60,000 \times 20\%$)

بابت فروش دارائیهای غیر نقدی در زمان تسویه و اختصاص درآمد حاصله به شرکاء

ثبت پرداخت بدهیها :

بدهیها ۳۰,۰۰۰

وجوه نقد ۳۰,۰۰۰

بابت پرداخت بدهیهای شرکت در زمان تسویه

دفترکل

سرمایه
وجوه

سرمایه پویا
سرمایه جاهد
سرمایه کوشا
نقد

۳۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰
	۱۵۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۳۶,۰۰۰
	۱۳۰,۰۰۰	۲۲,۰۰۰	۳۲,۰۰۰	۷۶,۰۰۰

ثبت تسویه :

سرمایه پویا ۷۶,۰۰۰

سرمایه جاهد ۳۲,۰۰۰

سرمایه کوشا ۲۲,۰۰۰

وجوه نقد ۱۳۰,۰۰۰

بابت پرداخت وجه نقد به شرکاء بابت تسویه شرکت

ب - فروش دارائیها به زیان :

مثال : چنانچه در مثال قبل دارائیهای غیر نقدي به مبلغ ۸۰,۰۰۰ فروخته شود ثبت های مربوط به تسویه در دفتر روزنامه به شرح زیر خواهد بود:

ثبت فروش دارائیها :

وجوه نقد ۸۰,۰۰۰

سرمایه پویا (۱۰,۰۰۰×%۶۰) ۶,۰۰۰

سرمایه جاهد (۱۰,۰۰۰×%۲۰) ۲,۰۰۰

سرمایه کوشا (۱۰,۰۰۰×%۲۰) ۲,۰۰۰

دارائیهای غیر نقدي ۹۰,۰۰۰

بابت فروش دارائیهای غیر نقدی در زمان تسویه و اختصاص زیان حاصله به شرکاء

ثابت پرداخت بدهیها :

بدهیها ۳۰,۰۰۰
وجوه نقد ۳۰,۰۰۰

بابت پرداخت بدهیهای شرکت در زمان تسویه

دفترکل :

سرمایه وجوه		سرمایه پویا		سرمایه جاهد		سرمایه کوشا	
۳۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۲,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۲,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۶,۰۰۰
	۸۰,۰۰۰						
	<u>۶۰,۰۰۰</u>	<u>۸,۰۰۰</u>		<u>۱۸,۰۰۰</u>		<u>۳۴,۰۰۰</u>	

ثابت تسویه :

سرمایه پویا ۳۴,۰۰۰
سرمایه جاهد ۱۸,۰۰۰
سرمایه کوشا ۸,۰۰۰
وجوه نقد ۶۰,۰۰۰

بابت پرداخت وجه نقد به شرکاء بابت تسویه شرکت

نوشته شده توسط فرخ زاد ۸۵/۵/۱۱